

DYSLEKSJA ROZWOJOWA

Są to specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci o prawidłowym rozwoju umysłowym. Spowodowane są zaburzeniami niektórych funkcji poznawczych, motorycznych i ich integracji, uwarunkowanymi nieprawidłowym funkcjonowaniem układu nerwowego.

TERMINOLOGIA

Najczęściej stosuje się termin "dysleksja rozwojowa" dla określenia syndromu specyficznych trudności w uczeniu się czytania i pisania.

- DYSLEKSJA - specyficzne trudności w czytaniu;
- DYSORTOGRAFIA - specyficzne trudności z opanowaniem poprawnej pisowni (w tym błędy ortograficzne);
- DYSGRAFIA - niski poziom graficzny pisma.

PRZYCZYNY

Zaburzenia funkcji percepcyjno motorycznych (sposobzenia wzrokowego, słuchowego, motoryki) i ich współdziałania (integracji percepcyjno motorycznej), funkcji językowych, pamięci (wzrokowej, słuchowej, ruchowej), lateralizacji, orientacji w schemacie ciała i przestrzeni.

ETIOLOGIA

Uwarunkowania tych zaburzeń są wielorakie (polietologia). Wskazuje się na dziedziczność, zmiany anatomiczne i zaburzenia fizjologiczne układu nerwowego (w okresie ciąży i porodu o nieprawidłowym przebiegu). Zaniedbanie środowiskowe oraz brak szybkiej interwencji pogłębia zaburzenia i trudności dziecka.

TYPY DYSLEKSJI

Wyróżnia się wiele typów dysleksji (pomimo wspólnych objawów podstawowych).

CZĘSTOŚĆ WYSTĘPOWANIA

W literaturze europejskiej podaje się, że dzieci te stanowią 10-15% uczniów, w tym 4% to przypadki bardzo nasilonych trudności (wg międzynarodowych klasyfikacji chorób ICD-10, DSM-IV, które można byłoby określić nazwą głębokiej dysleksji. Badania w Polsce określają odsetek dysleksji na 9-10% (Bogdanowicz, Jaklewicz 1968-1982).

PROFILAKTYKA

Dzieci z nieprawidłowej ciąży, porodu, wykazujące deficyty rozwoju niektórych funkcji psychoruchowych, to dzieci "ryzyka dysleksji". Im wcześniej zostaną objęte opieką, tym większe szanse aby zapobiec ich trudnościom szkolnym.

OBJAWY DYSLEKSJI ROZWOJOWEJ

Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu ujawniają się dopiero w szkole, podczas gdy już w okresie przedszkolnym można zauważyć objawy, które cechują tzw. dzieci ryzyka dysleksji.

- opóźniony rozwój mowy;
- mała sprawność i koordynacja ruchów podczas zabaw ruchowych, samoobsługi, rysowania i pisania (brzydkie pismo);
- wadliwa wymowa, trudności z wypowiedzaniem złożonych słów, błędy gramatyczne;
- trudności z różnicowaniem głosek podobnych oraz z wydzieleniem sylab, głosek ze słów i ich synteza;
- trudności z wykonywaniem układanek i odtwarzaniem wzorów graficznych;
- oburęczność;
- mylenie prawej i lewej ręki;
- trudności w czytaniu pomimo dobrej inteligencji oraz braku zaniedbania środowiskowego i dydaktycznego;
- trudności z opanowaniem poprawnej pisowni: pismo zwierciadlane, mylenie liter podobnych pod względem kształtu (p-b-d-g), liter odpowiadających głoskom zbliżonym fonetycznie, opuszczanie liter, błędy ortograficzne pomimo znajomości zasad ortografii.

